

Annales

Instituti

Archaeologici

XI - 2015

Godišnjak

*Instituta za
arheologiju*

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Editor's office address

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
<http://www.iarh.hr>

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Marko Dizdar

Izvršne urednice/Desktop editors

Ivana Ožanić Roguljić
Asja Tonc

Tehničke urednice/Technical editors

Ivana Ožanić Roguljić
Asja Tonc

Uredništvo/Editorial board

Katarina Botić, Siniša Krznar, Ivana Ožanić Roguljić, Ana Konestra, Andreja Kudelić, Asja Tonc,
Marina Ugarković

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti, Kornelija Michreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Prijevod na engleski/English translation

Una Krizmanić Ožegović

Lektura/Language editor

Ivana Majer (hrvatski jezik/Croatian)
Una Krizmanić Ožegović (engleski jezik/English)

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreading

Ivana Ožanić Roguljić
Asja Tonc

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambrek

©Institut of archaeology, Zagreb 2015.

SADRŽAJ

CONTENTS

Arheološka istraživanja

- 9 Daria Ložnjak Dizdar
Marko Dizdar**

Sotin i Opatovac, probna arheološka istraživanja višeslojnih nalazišta 2014. godine

- 14 Daria Ložnjak Dizdar
Marko Dizdar**

Sotin, arheološka istraživanja stariježeljeznodobnog groblja u Podunavlju 2014. godine

- 18 Tomislav Hršak
Tino Leleković
Marko Dizdar**

Rezultati istraživanja nalazišta Batina – Sredno 2014. godine

- 23 Daria Ložnjak Dizdar
Marko Dizdar
Marina Sečkar**

Beli Manastir – Širine, zaštitna istraživanja prapovijesnog i srednjovjekovnog nalazišta AN 2A na dionici autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj 2014. godine

- 28 Siniša Krznar**

Arheološko istraživanje lokaliteta AN 8 Donji Miholjac – Goračka

- 33 Kornelija Minichreiter**

Slavonski Brod, Galovo, arheološka istraživanja 2014. godine

- 38 Saša Kovačević**

Nova Bukovica – Sjenjak 2014. godine

- 43 Marko Dizdar**

Rezultati istraživanja groblja latenske kulture Zvonimirovo – Veliko polje u 2014. godini

- 46 Daria Ložnjak Dizdar
Marija Mihaljević**

Dolina, istraživanje kasnobrončanodobnog groblja pod tumulima 2014. godine

- 50 Tajana Sekelj Ivančan**

Arheološki ostaci triju naselja na Sušinama u Virju

- 54 Siniša Krznar**

Nova sezona istraživanja lokaliteta Torčec – Cirkvišće

Archaeological Excavations

- 9 Daria Ložnjak Dizdar
Marko Dizdar**

Sotin and Opatovac, trial research of multilayered sites in 2014

- 14 Daria Ložnjak Dizdar
Marko Dizdar**

Sotin, archaeological research of an Early Iron Age cemetery in Danube region, 2014

- 18 Tomislav Hršak
Tino Leleković
Marko Dizdar**

Research results from Batina – Sredno site in 2014

- 23 Daria Ložnjak Dizdar
Marko Dizdar
Marina Sečkar**

Beli Manastir – Širine, rescue excavations of the prehistoric and medieval site AN 2A on the A5 highway, Beli Manastir-Osijek-Svilaj section in 2014

- 28 Siniša Krznar**

Archaeological research of AN 8 - Donji Miholjac – Goračka site

- 33 Kornelija Minichreiter**

Slavonski Brod, Galovo, Archaeological Research 2014

- 38 Saša Kovačević**

Nova Bukovica - Sjenjak 2014

- 43 Marko Dizdar**

Research results from the La Tène cemetery at Zvonimirovo – Veliko polje in 2014

- 46 Daria Ložnjak Dizdar
Marija Mihaljević**

Dolina, research of the Late Bronze Age tumulus cemetery in 2014

- 50 Tajana Sekelj Ivančan**

Archaeological remains of three settlements on Sušine in Virje

- 54 Siniša Krznar**

New season of research at the Torčec-Cirkvišće site

<p>59</p> <p>Snježana Karavanić Andreja Kudelić Tena Karavidović</p> <p>Rezultati arheološkog iskopavanja lokaliteta Kalnik – Igrišće 2014. godine</p>	<p>59</p> <p>Snježana Karavanić Andreja Kudelić Tena Karavidović</p> <p><i>Results of archaeological excavation from Kalnik – Igrišće site in 2014</i></p>
<p>63</p> <p>Tatjana Tkalčec</p> <p>Novi pogledi na stara obrambena zdanja: burg Vrbovec u Kle-novcu Humskom, arheološka istraživanja 2014. godine</p>	<p>63</p> <p>Tatjana Tkalčec</p> <p><i>New perspectives on ancient fortifications: Vrbovec Castle in Klenovac Humski, archaeological investigations in 2014</i></p>
<p>74</p> <p>Goranka Lipovac Vrklijan Ana Konestra</p> <p>Sustavna istraživanja lokaliteta Crikvenica – Ad turres: obrada nalaza 2014. godine i izložba 845°C Ad turres (Muzej grada Crikvenice)</p>	<p>74</p> <p>Goranka Lipovac Vrklijan Ana Konestra</p> <p><i>Systematic research of Crikvenica – Ad turres site: analysis of finds in 2014 and the 845°C Ad Turres exhibition (Museum of Crikvenica)</i></p>
<p>77</p> <p>Goranka Lipovac Vrklijan Bartul Šiljeg Ivana Ožanić Roguljić Ana Konestra</p> <p>Istraživanje regionalne antičke keramičarske proizvodnje i organizacija III. međunarodnoga arheološkog kolokvija Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Crikvenica 2014. (Hrvatska zaklada za znanost, projekt RED)</p>	<p>77</p> <p>Goranka Lipovac Vrklijan Bartul Šiljeg Ivana Ožanić Roguljić Ana Konestra</p> <p><i>Research in ancient regional pottery production and organization of the Third International Archaeological Colloquium “Roman pottery and glass manufactures. Production and trade in the Adriatic region”, Crikvenica 2014 (HRZZ Croatian Science Foundation, Project RED)</i></p>
<p>80</p> <p>Goranka Lipovac Vrklijan Branko Mušić Bartul Šiljeg Ana Konestra</p> <p>Geofizička istraživanja antičkih struktura u uvali Mahućina na otoku Rabu (općina Lopar) 2014. godine (projekt RED, Hrvatska zaklada za znanost)</p>	<p>80</p> <p>Goranka Lipovac Vrklijan Branko Mušić Bartul Šiljeg Ana Konestra</p> <p><i>Geophysical survey of ancient structures in Mahućina Bay on the Island of Rab (Lopar municipality), 2014 (HRZZ, Croatian Science Foundation, Project RED)</i></p>
<p>83</p> <p>Asja Tomic Ivan Radman-Livaja Anja Bertol</p> <p>Rezultati probnih iskopavanja na gradini Svete Trojice 2014. godine</p>	<p>83</p> <p>Asja Tomic Ivan Radman-Livaja Anja Bertol</p> <p><i>Results of trial excavations at Sveta Trojica hillfort in 2014</i></p>
<p>87</p> <p>Marina Ugarković Ivančica Schrunk Vlasta Begović Marinko Petrić</p> <p>Arheološka istraživanja rimske vile u uvali Soline na otoku Sveti Klement (Pakleni otoci, Hvar), lipanj 2014. godine</p>	<p>87</p> <p>Marina Ugarković Ivančica Schrunk Vlasta Begović Marinko Petrić</p> <p><i>Archaeological research of a Roman villa in Soline Bay at the Island of St. Clement (Pakleni Islands, Hvar) in June 2014</i></p>

Terenski pregledi

93 Hrvoje Kalafatić
Bartul Šiljeg

Terenski pregled na prostoru općina Belišće, Marijanci i Donji Miholjac

98 Zorko Marković
Katarina Botić
Danimirka Podunavac
Jasna Jurković

Rezultati terenskog pregleda općine Koška 2014. godine

104 Andreja Kudelić
Filomena Sirovica
Ina Miloglavl

Prikaz rezultata prve faze sustavnoga terenskog pregleda gornje Podравine

109 Tatjana Tkalčec
Daria Ložnjak Dizdar

Terenski pregled predjela desne obale srednjeg toka rijeke Glogovnice (Repinec, Festinec, Pokasin, Špiranec)

116 Tatjana Tkalčec

Terenski pregled okolice grada Vrbovca tijekom 2014. godine, Zagrebačka županija

128 Goranka Lipovac Vrklijan
Ana Konestra

Projekt Arheološka topografija otoka Raba – rezultati terenskog pregleda na području grada Raba u 2014. godini i izložba Arheološka topografija: putovanje kroz prošlost Lopara

Field Surveys

93 Hrvoje Kalafatić
Bartul Šiljeg

Field survey on the territory of Belišće, Marijanci and Donji Miholjac municipalities

98 Zorko Marković
Katarina Botić
Danimirka Podunavac
Jasna Jurković

Results of a field survey of Koška municipality in 2014

104 Andreja Kudelić
Filomena Sirovica
Ina Miloglavl

Presentation of results of the first stage of systematic field survey of Upper Podravina (Drava valley)

109 Tatjana Tkalčec
Daria Ložnjak Dizdar

Field survey of the right bank of Glogovnica's midstream (Repinec, Festinec, Pokasin, Špiranec)

116 Tatjana Tkalčec

Field survey of the area surrounding Vrbovac, Zagrebačka County, 2014

128 Goranka Lipovac Vrklijan
Ana Konestra

Project Archaeological topography of the Island of Rab – results of field survey in the City of Rab area in 2014 and exhibition Archaeological topography: a journey through the history of Lopar

Zračna arheologija

135 Bartul Šiljeg
Hrvoje Kalafatić

Zračna arheologija u istočnoj Slavoniji 2014. godine

Aerial archaeology

135 Bartul Šiljeg
Hrvoje Kalafatić

Aerial archaeology in eastern Slavonia in 2014

Ostala znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju

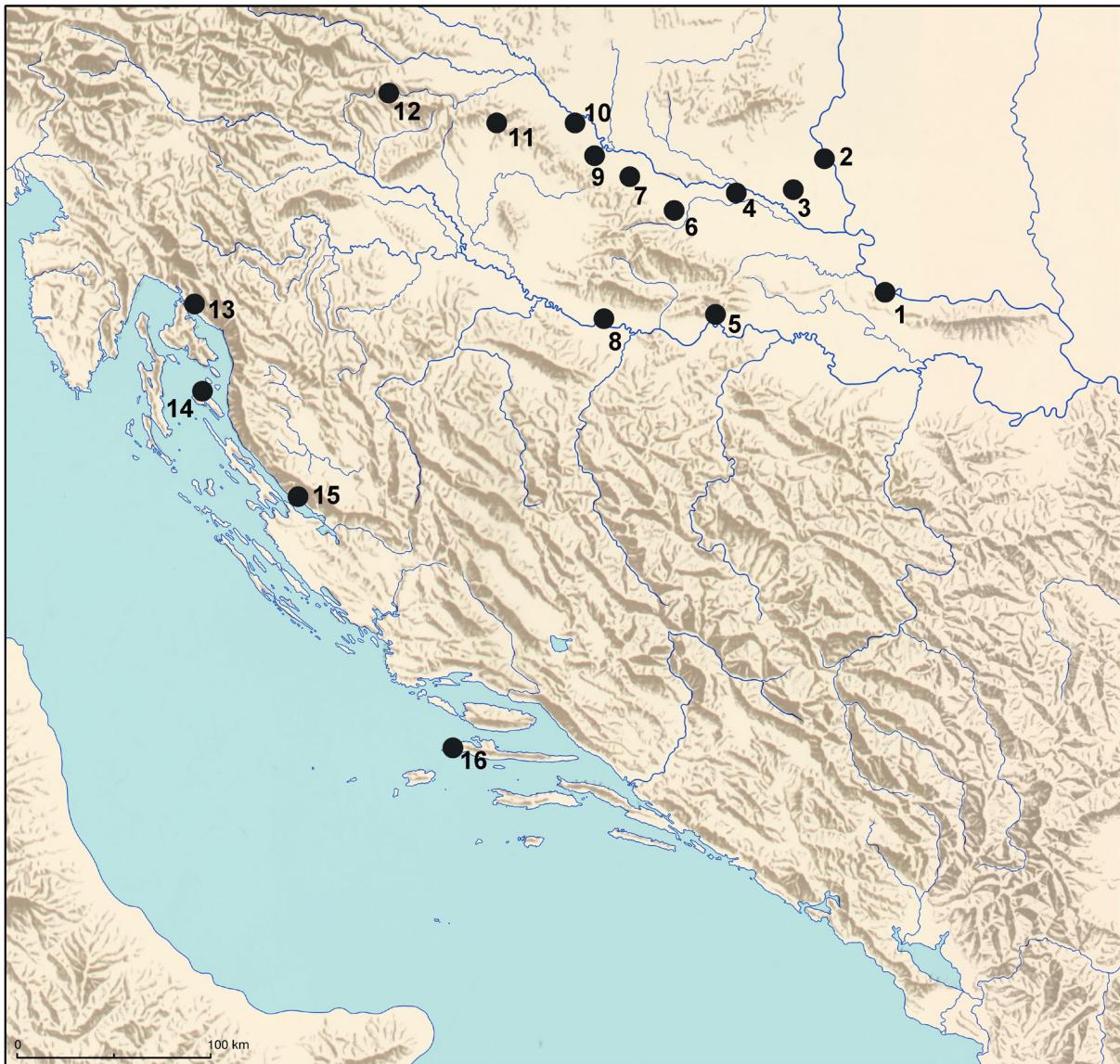
141-148

Additional scientific activity of the Institute

141-148

Arheološka istraživanja

Archaeological Excavations

1. Sotin, Opatovac	9. Virje – Sušine
2. Batina – Sredno	10. Torčec – Cirkvišće
3. AN 2A Beli Manastir – Širine	11. Kalnik – Igrišće
4. AN 8 Donji Miholjac – Goračka	12. Klenovec Humski – Plemički grad Vrbovec
5. Slavonski Brod – Galovo	13. Crikvenica – Igralište
6. Nova Bukovica – Sjenjak	14. Rab – Mahućina
7. Zvonimirovo – Veliko polje	15. Gradina Sv. Trojica
8. Dolina	16. Sveti Klement – Soline

Rezultati arheološkog iskopavanja lokaliteta Kalnik – Igrisće 2014. godine

The results of archaeological excavations of the Kalnik – Igrisće site in 2014

Snježana Karavanić
Andreja Kudelić
Tena Karavidović

Primljeno/Received: 17. 03. 2015.
Prihvaćeno/Accepted: 17. 08. 2015.

Na osnovi rezultata geofizičkih istraživanja koja su provedena 2013. godine i arheoloških iskopavanja koja su se provodila sustavno od 2006. godine razmotrene su mogućnosti i potencijal arheološkog nalazišta Kalnik – Igrisće, odnosno položaja koji se niz godina istraživao. Odlučeno je istražiti preostali dio terase na kojem je iskopavanjima utvrđeno višeslojno taloženje arheoloških jedinica iz nekoliko povijesnih i prapovijesnih razdoblja koje su iznimnom očuvanošću, posebice sloj iz brončanog doba, opravdale odluku o otvaranju nove iskopne površine na navedenom položaju.

Ključne riječi: Kalnik – Igrisće, arheološka iskopavanja, kasni srednji vijek, mlađe željezno doba, kasno brončano doba
Keywords: Kalnik-Igrisće, archaeological excavation, late Middle Ages, Late Iron Age, Late Bronze Age

Na osnovi rezultata geofizičkih istraživanja koja su provedena 2013. godine i arheoloških iskopavanja koja su se provodila sustavno od 2006. godine (prekid istraživanja 2009. i 2010. godine) razmotrene su mogućnosti i potencijal arheološkog nalazišta Kalnik – Igrisće, odnosno položaja koji se niz godina istraživao (Karavanić, Kudelić 2013; 2014; Karavanić et al. 2012; Karavanić 2009). Odlučeno je istražiti preostali dio terase na kojem je iskopavanjima utvrđeno višeslojno taloženje arheoloških jedinica iz nekoliko povijesnih i prapovijesnih razdoblja koje su iznimnom očuvanošću, posebice sloj iz brončanog doba, opravdale odluku o otvaranju nove iskopne površine na navedenom položaju. Najbogatije arheološke slojeve ali i razdoblje s najviše materijalnih ostataka predstavlja dio prehistorijskog sloja iz kasnoga brončanog doba u kojem je otkrivena urušena kuća. Objekt osim obilja keramičkih posuda i predmeta za svakodnevnu uporabu koji su izrađeni od gline i kamena (keramičko posude, dijelovi tkalačkog stana i pršljenovi, kameni alat) sadrži i očuvane velike količine karboniziranih žitarica, mahunarki i divljih jabuka. Dugogodišnjim sustavnim arheološkim istraživanjem ustanovljene su približne granice naselja i princip podjele prostora na južnim obroncima brda Kalnik. Ekonomski i gospodarski pokazatelji upotpunjeni su detaljima o prehrani stanovništva i uzgoju raznolikih vrsta žitarica i mahunarki kao i o sakupljačkim aktivnostima.

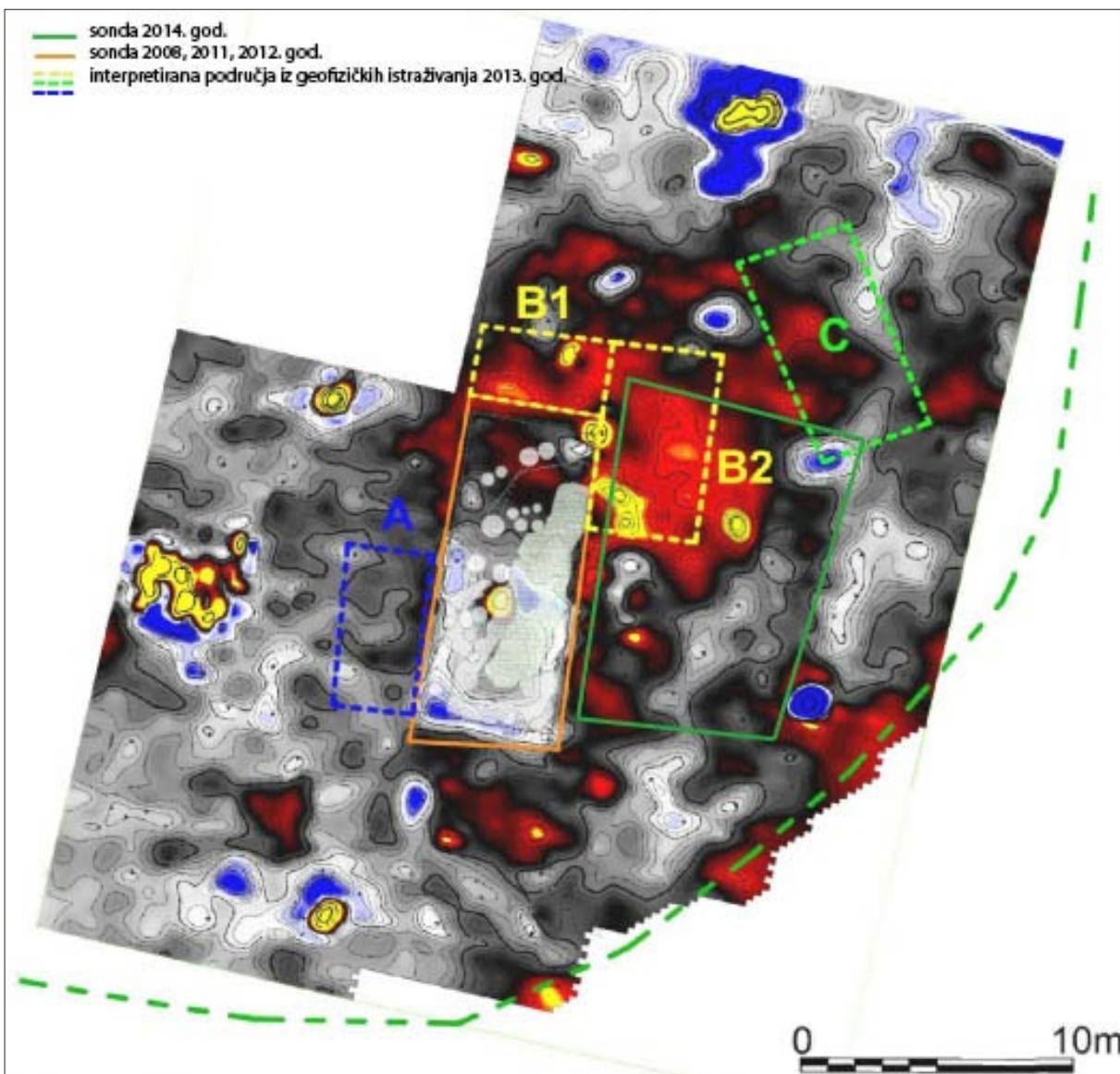
Cilj ovogodišnjih iskopavanja bio je definirati tlocrt brončanodobnog objekta koji obiluje navedenim pokretnim nalazima. Zbog velike iskopne površine i izrazite slojevitosti mlađih arheoloških razdoblja te kompleksnosti arheoloških zapisa na nalazištu, ove sezone otkriveni su i dokumentirani mlađi povijesni i pretpovijesni slojevi.

Otvorena je sonda dimenzija 9×13 m u tlocrtu koja pokriva površinu od $102,45$ m 2 . Površina iskopa nalazi se istočno od sonde II istraživane 2008., 2011. i 2012. godine i djelomično na području B2 prema rezultatima geofizičkih mjeranja koja su provedena 2013. godine (sl. 1). Dokumentirane su ukupno 92 stratigrafske jedinice i prikupljeno je 109 vrećica nalaza, 28 posebnih nalaza te 33 uzorka.

Na cijeloj površini sonde, ispod humusa, definirani su slojevi erozije koji prate prirodnji pad terena (SJ 188, 188 jug, 189, 191, 192, 193, 194, 195, 199, 209, 215). Riječ je o slojevima različite konzistencije i boje s većom ili manjom količinom nepravilno raspoređenoga vapnenačkog kamenja različitih dimenzija (10×5 cm, 5×2 cm, 3×2 cm). U slojevima je pronađena veća količina ulomaka keramike, vrlo malo metalnih predmeta, stakla i lijepa. Nalazi iz svih spomenutih slojeva podjednako pripadaju razdobljima novog i srednjeg vijeka, antike te prapovijesti. Slojevi erozije se intenzivnije i na većoj dubini javljaju na području od sjevernog ruba sonde prema jugu do središnjeg dijela sonde.

Blago zaravnjenje padine vjerojatno je uzrokovan izgradnjom objekta definiranog upravo ispod spomenutih slojeva erozije u sjevernom dijelu sonde. Riječ je o djelomično otkrivenom srednjovjekovnom objektu (sl. 2–3). Tlocrtno gledano, objekt je četvrtasta oblika te ulazi pod sjeverni i zapadni profil sonde, a otkrivena je površina od otprilike 12 m 2 prostora. Definiran je kompaktni sloj ilovače svjetlosmeđe boje (SJ 227) koji predstavlja zemljano podnicu spomenutog objekta. U podnicu su ukopane dvije jame (SJ 231 i 232) i djelomično su istražene jer ulaze pod zapadni i sjeverni profil. Zapune jama predstavljaju rahlo tlo s primjesama sitnijih komada vapnenačkog kamenja (dimenzija 2×3 cm), sitnih ulomaka životinjskih kostiju, keramike te sporadično manjih ulomaka lijepa i ugljena, a pri dnu je pronađena i veća količina kamenja, ulomak kamenog žrvnja i komadić stakla. Uz južni rub podnice od ilovače nalazi se niz stupova. Niz čine tri kružna ukopa za stupove (promjer: vrh $63\text{--}59$ cm, dno $45\text{--}43$ cm, dubina $30\text{--}24$ cm) koji sadrže i po jedan ukop za potporni stup manjih dimenzija s južne strane, na padini (promjer: vrh $34\text{--}33$ cm, dno $22\text{--}19$ cm).

Zapune svih spomenutih stupova vrlo su slične, a čini ih tlo masnije konzistencije s primjesom sitnih komada vapnenačkog kamenja. Južno od spomenutog niza, s pretpostavljene vanjske strane objekta, definirane su i istražene dvije manje jame (SJ 254/267, 257/268) kružnog oblika, vjerojatno također ukopi rupa za stupove. S obzirom na to da ne slijede osnovnu

Sl. 1 Rezultati kartiranja gradijenta magnetskog polja na Području 1, 2013. godine s naznačenim položajem sonde 2008. – 2011. i 2012. te 2014. (Mušić 2013).
Fig. 1 Results of mapping of magnetic field gradient on Area 1 in 2013, probe positions marked from 2008–2011, in 2012 and 2014 (after Mušić 2013).

orientaciju spomenutog niza, nije moguće sa sigurnošću reći jesu li u vezi s njim. Gotovo u svim zapunama (SJ 258, 257, 254, 251, 247, 248, 249) pronađeni su ulomci keramike iz različitih arheoloških razdoblja, pa je tako pronađena brončanodobna, latenska, rimska i srednjovjekovna keramika. U zapuni SJ 247 pronađena je manja srednjovjekovna kopča za cipele ili ostruge.

Opisane rupe za stupove nalaze se u vezi s otprilike 1 metar širokim tragom izrazitije tamne boje tla od vrlo vjerojatno ostataka drvene arhitekture koji pod pravim kutom zatvara prostor istražene podnice od ilovače (SJ 238). Na istočnom dijelu objekta rupe od potpornih stupova očuvane su vrlo plitko i u izravnoj su vezi sa spomenutim tragom drvene arhitekture (SJ 238). Jasnije je definiran i očuvan ovalni ukop dubine 30 cm (SJ 244) koji se također nalazi u vezi s tragom arhitekture i to uz sjeverni profil. Zapunu (SJ 237) je činilo rahllo tlo sivosmeđe boje sa sitnim komadima vapnenačkog kamenja te većom količinom srednjovjekovne keramike, a pronađena je i željezna strelica, željezni predmet (nož?) te ulomak staklene čaše. Veći komadi vapnenačkog kamenja položeni su uz rubove i pri dnu ukopa SJ 244. Istoj fazi funkciranja istraženog prostora mogao bi se pripisati i ukop manje jame za stup (SJ 208) u čijoj su zapuni pronađeni ulomci prapovijesne i srednjovjekovne keramike, životinjske kosti i lijep.

Iako se na sjevernom dijelu sonde neposredno ispod slojeva erozije mogao definirati dio srednjovjekovnog objekta, na južnom dijelu nisu identificirani kulturni slojevi, zapune ni ukopi koje bi bilo moguće datirati u srednji vijek. Na tom dijelu ispod slojeva erozije SJ 192 i 188 jug definiran je sloj (SJ 207) svjetlosmeđe boje, masnije konzistencije s dosta primjesa vapnenačkog kamenja (dimenzija 10×5 cm), sporadično ulomaka keramike te zapećene zemlje. Pretpostavka je da je riječ o svojevrsnom urušenju s obzirom na to da se neposredno ispod njega nalazi suhozidna struktura (SJ 278) sastavljena od vapnenačkog kamenja različitih dimenzija. Ova struktura ulazi pod istočni te južni profil, orijentirana je SI – JZ (sl. 3).

Zanimljivim se čini usporediti rezultate geofizičkih istraživanja provedenih 2013. godine (Mušić 2013) te ovogodišnjih arheoloških istraživanja. Geofizičkim istraživanjem (georadar i magnetna metoda) na području B2, B1 i C izmjerene su visoke vrijednosti magnetskog polja koje su, prema interpretaciji, rezultat jače magnetizacije arheoloških slojeva što upućuje na depresije između vapnenačkih slojeva, time potencijalno veće debljine arheoloških kulturnih slojeva (sl. 1). Georadarskom metodom na području B2 nisu utvrđeni gotovo nikakvi signali koji bi ukazivali na slojeve vapnenca u geološkoj podlozi, odno-

Sl. 2 Istraženi dio srednjovjekovnog objekta, pogled s jugozapada (snimila: T. Karavidović).

Fig. 2 Explored portion of the medieval building, view from SW (photo by: T. Karavidović).

sno kamene strukture (ovi signalni pojavljuju se relativno plitko, na dubini od oko 20–30 cm do 80 cm) te je prepostavljeno da je riječ o dubljim zemljanim slojevima. Na drugim mjestima te su vrijednosti dosta niže, stoga je prepostavljeno da je magnetski učinak prirodnog tla također niži. Upravo je područje na kojemu su se očitovalo visoke vrijednosti magnetnog polja, a prepostavljena je veća dubina arheoloških slojeva, bilo intenzivnije pokriveno slojevima erozije koji sežu i u veću dubinu (područje od središnjeg dijela sonde prema sjeveru, jugozapadni ugao). Na dijelu sonde gdje su utvrđene niže vrijednosti magnetnog polja, slojevi erozije bili su plići (istočni i južni/jugoistočni dio sonde), a neposredno ispod humusa na sjeveroistočnom dijelu otkriven je vrh prirodne stijene, te su se na znatno manjoj dubini počeli javljati slojevi u kojima je otkrivena veća količina prapovijesne keramike (SJ 275, 276, 277).

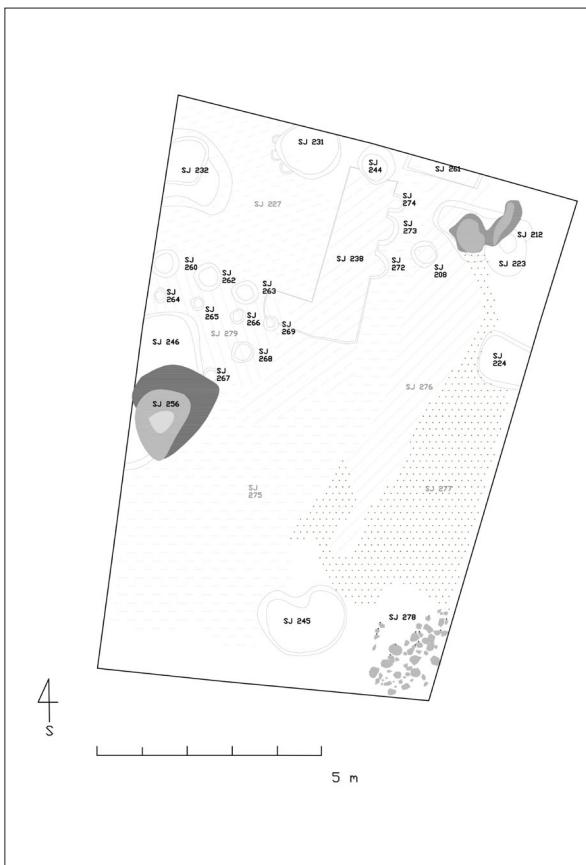
Od pokretnih nalaza u ovogodišnjim istraživanjima na Kalniku ističu se oni izrađeni od bronce i najčešće željeza. Većina ih pripada srednjovjekovnom i novovjekovnom razdoblju. Za spomenuti je nalaz trobrije strelice (PN 445) koja se može najvjerojatnije datirati u 13. do 14. stoljeće.¹ Također su pronađeni nalazi kopči, dvije od željeza od kojih je jedna (PN 430) trapezoidnog oblika okvira i vjerojatno je bila pojasma kopča, a datira se u kasni sredni vijek, ali tipološki nije sasvim databilna. Druga je kopča izrađena od bronce, malih dimenzija (PN 437) i vjerojatno je bila dio jahače opreme bilo konja ili konjanika. Slično je

i s kopčom manjeg oblika koja je mogla biti i pričvršćivač jahače opreme (PN 452), a izrađena je od željeza. Vrlo je zanimljiv i nalaz kresiva (PN 428) koji se datira od kasnoga srednjeg vijeka do u novi vijek. Ostali pokretni nalazi pripadaju srednjovjekovnoj keramici, a njezina analiza bit će provedena u budućnosti zajedno s ostalim nalazima pronađenim u ovogodišnjim iskopavanjima. Osim srednjovjekovne keramike, pronađeni su i rimski nalazi pa tako i jedan nalaz rimskog novca za koji prepostavljamo, da kao i oni pronađeni prethodnih godina, pripada 3. i 4. stoljeću. Jedan dio nalaza pripada sloju iz kasnoga brončanog doba iz kojeg su prikupljeni ulomci većih lonaca i grubih posuda, a pronađen je i jedan pršlenjak (PN 442 u SJ 229).

S obzirom na to da je otvorena površina na nalazištu Igrišće dimenzija većih od svih dosad istraženih na tom području, ovogodišnja iskopavanja obuhvatila su tek mlade slojeve. Tom prilikom prvi je put otkriven objekt iz srednjovjekovnog (kasnosrednjovjekovnog) razdoblja s vrlo dobro očuvanim arhitektonskim elementima i relativno dobro očuvanim pokretnim materijalnim ostacima. Zanimljiv je položaj objekta s obzirom na povijesne izvore i blizinu crkve sv. Martina koja se u izvorima spominje od 14., a funkcionalala je do 20. stoljeća.

Nakon uklanjanja brojnih slojeva nastalih erozivnim procesima ali i djelovanjem šumskog raslinja (korijena) nazire se intaktnija arheološka slika te prepostavljeni ukop za brončanodobni objekt. Iduća sezona arheoloških iskopavanja mogla bi otkriti preostali dio urušenja brončanodobnog objekta ako on nije uništen intervencijama iz mlađih razdoblja.

¹ Usmeno priopćenje dr. sc. Tatjana Tkalcec.

Sl. 3 Grafički prikaz situacije pri kraju istraživanja 2014. godine (izradila: T. Karavidović).

Fig. 3 Situation towards the end of research in 2014 (photo by: T. Karavidović).

Literatura

- Karavanić, S. 2009, *The Urnfield Culture in continental Croatia*, Archaeopress, Oxford.

Karavanić, S., Kudelić, A. 2013, Rezultati arheoloških istraživanja lokaliteta Kalnik – Igrische, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. IX, 88–92.

Karavanić, S., Kudelić, A. 2014, Arheološka i geofizička istraživanja na lokalitetu Kalnik – Igrische 2013. godine, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. X, 110–115.

Karavanić, S., Kudelić, A., Sirovica, F. 2012, Rezultati četvrte sezone arheoloških iskopavanja na lokalitetu Kalnik – Igrische, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. VIII, 69–73.

Mušič, B. 2013, *Izvješće o geofizikalnim istraživanjima na lokalitetu Kalnik-Igrische*, Maribor.

Summary

On the basis of geophysical survey from 2013 and systematic archaeological excavation since 2006, potential of the Kalnik – Igrische site was considered, that is, of the location which had been researched for years. A decision was made to research the remaining part of a terrace where a multilayered site had been determined from several prehistoric and historic periods, which have been extremely well preserved, especially in terms of the Bronze Age layer. This was how the decision to further excavate on the location in question was justified. This year, the aim of the research was to define the layout of the Bronze Age building which was full of mobile finds and valuable archaeobotanical finds, discovered as early as 2008. This season, given that the excavations included a large, multilayered site with complex archaeological records, earlier historical and prehistoric layers were detected and documented. A (late) medieval building was detected with well preserved architectural elements and relatively well preserved mobile material remains. After removing numerous layers created by erosion and forest vegetation (roots), a more intact archaeological situation could be observed with an assumed buried Bronze Age building. The next season of excavations could unveil the rest of the collapsed Bronze Age building unless it was destroyed by later interventions.